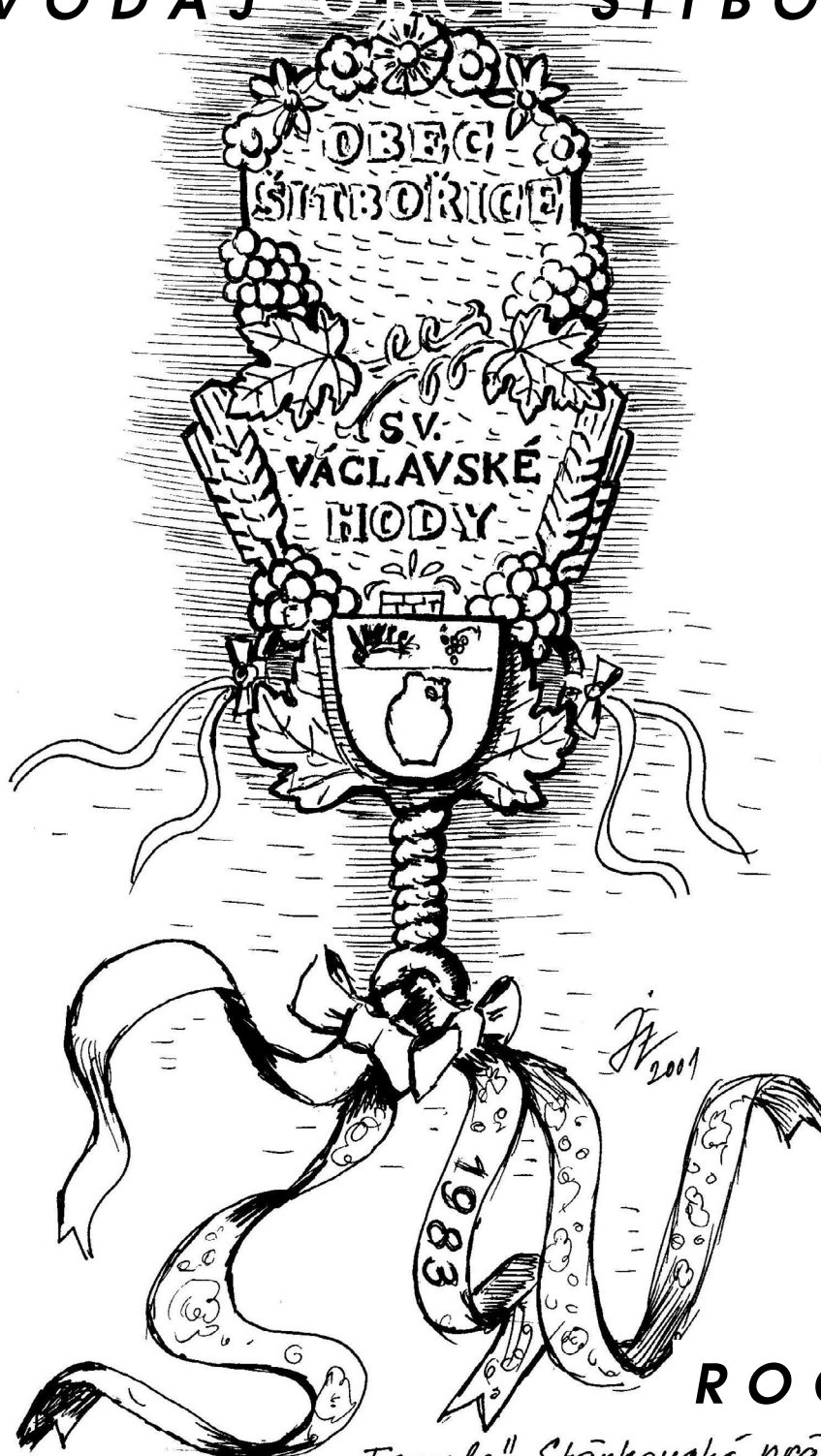

Štengarůvček

Č. 3 / 2001

Z P R A V O D A J O B C E Š I T B O Ř I C E

FERULE –
stárkovské
hodové
právo

Z Á Ř Í

R O Č N Í K 7

„Ferule“ stárkovské právo

Vážení občané,

letní měsíce jsou již minulostí a každý z nás je prožil více méně podle svých představ a plánů. Je to období, ve kterém mimo pracovních povinností podstatně více času věnujeme svým rodinám, dětem a mnohdy i kultuře a různým formám zábavy. To však každý z nás dle vlastních možností a potřeb. Mnohdy nám v tom brání řada pracovních povinností, ale mnohdy také vlastní pohodlnost vybočit ze zaběhnutého řádu života. Mnozí z nás si vzala dovolenou na práci doma, někteří na rekreaci. Řada z nás, jak jsem se již zmínil, věnovala více času zábavě a kultuře a tady bych se chtěl trochu zastavit. Někteří z nás si za kulturou a zábavou někde zajedou a jiní pouze využijí místních zdrojů, kterých je však poskrovnu. Je to škoda, ale je tomu tak. Je třeba se zamyslet, proč tomu tak je. Aby kultura a zábava v naší obci byla, je třeba splnit jednu základní podmínku a to, že někdo ji musí připravit a věnovat osobní čas pořádání kulturních a společenských akcí. A právě v tom je ten problém, málokdo má zájem věnovat svůj vlastní osobní čas tomu, aby ostatním něco připravil. Máme v naší obci řadu spolků, které pořádají různé společenské akce a které jsou z větší části již tradiční. Tady takový problém není, protože dosud tyto akce zajistí, i když i oni často mají problém v tom, aby zajistili dostatek lidí na vlastní organizaci akce, tzn. pořadatele. Za to jim všem děkuji, že to vždy zajistí a to ke spokojenosti všech, kteří na tyto akce chodí. Každý z nás si však druh zábavy vybírá, ne každému vyhovuje. Jsou takoví, kterým určitý druh zábavy v naší obci chybí. A tady nám na mysli hlavně určitou skupinu naší mládeže, kterým chybí diskotéky. I když problém diskoték řešíme už léta, inspirací tohoto článku je anonymní dopis, který jsem obdržel téměř závěrem léta a to těsně před mým odjezdem na dovolenou, takže jsem neměl možnost s tím cokoli udělat.

V dopise se píše, že nemají co dělat, nemají se jak bavit, kino ve společenském domě ještě není v provozu a na bowling nemají peníze, a že mají přání, abych jim zajistil diskotéky, které jsem zakázal. Dále, jestli jsem se někdy zamyslel nad tím, abych jim nechal vystavět diskobar. To je podstata dopisu, který je podepsaný „vaše mládež“.

V podstatě to lze pochopit, starosto, tady nás máte a starejte se. Mohu říci, že tento postoj této skupiny mládeže mne mrzí. Především mne mrzí, že nemají dostatek snad odvahy, myslím si však času, aby za mnou přišli. Jistě by se řešení našlo, ale to hlavní tady chybělo, nepřišli a já jsem neměl s kým jednat.

Na této schůzce bych jim řekl, že diskotéky v naší obci jsem nezakázal, ale nepřejeme si takové, na kterých účastníci ničí zařízení budovy a její okolí a zákaz konzumace alkoholu mládeži do 18 let nikomu nic neříká. Bohaté zkušenosti s tímto druhem zábavy mají obce a starostové tam, kde se tyto tzv. diskotéky konají. Tak takovou zábavu si já a nikdo z rozumně uvažujících občanů nepředstavujeme. Jsem však přesvědčen, že na této schůzce by jsme se určitě dohodli, že povolení diskotéky a řady diskoték není z mé strany problém. Musela by být však splněna podmínka zajištění kvalitní pořadatelské služby tak, aby účastníci této diskotéky nezničili vše, co jim přijde do cesty, a že chování účastníků se nebude vymykat společenským normám a také zákonům.

V tom je ten problém. Nikdo z těch, kteří chtějí diskotéky, nemá zájem věnovat svůj čas dělat pořadatele. V minulých letech diskotéky pořádal fotbalový oddíl a vše skončilo na tom, že nikdo z mladých nebyl ochoten dělat pořadatele. A tyto diskotéky jsem vždy povoloval.

Mrzí mě však také, a v tom dávám pisatelům za pravdu, že se doposud nepodařilo zprovoznit kino. Tady mě zklamala firma, která dosud z různých důvodů nezprovoznila technické zařízení kina. Myslel jsem si, že již v letních měsících bude v provozu, nestalo se. Toto kino bude v provozu v příštím měsíci. Bude také v provozu i videoprojektor, který se bude nyní kupovat a instalovat.

Těchto pár vět jen na doplnění, abych vysvětlil i tuto otázku. Je však snaha provozovatelů Společenského domu začít pořádat kulturní akce. První byl tzv. „Country večer“ a zklamání pořadatele bylo velké. Účast byla mizivá a mladí, když to nebyla diskotéka, tak tento druh zábavy doslova ignorovali. Radši seděli u baru a v restauracích. Tam jim jistě peníze nechyběly. Takže mládeži, pokud něco chcete, je třeba pro to něco udělat, přiložit ruku k dílu a vystupte z anonymních řad naší mládeže a zapojte se do veřejného života.

V sobotu 15. září jsem se zúčastnil slavnostního vyhlášení soutěže „vesnice roku“. Jednalo se o vyhlášení vítězů krajského kola. Slavnostní vyhlášení se konalo v Hroznové Lhotě na okrese Hodonín, která se stala vítězem a naše obec obdržela „bílou stuhu“. Tato se dává za práci spolků a mládeže v obci. Porota velice zvažovala vyhlásit vítězem naši obec, nestalo se však. Dostali jsme bílou stuhu. Děkuji všem spolkům za jejich práci, která z velké části přispěla k udělení ceny, děkuji ředitelství základní školy a mateřské školy, jejichž práce s dětmi k tomu též přispěla. Jsem však na pochybách, když si uvědomím problém s mimoškolní mládeží, která se dosud nezapojila.

V Hroznové Lhotě, i když jsou tam trochu jiné podmínky, mládež pracuje z vlastní iniciativy, nikdo ji k tomu nenutí. V naší obci jsme nyní začali budovat sportovní areál a slyším, že máme nejhorší hřiště a dávno jsme měli mít nové. V Hroznové Lhotě mají krásné nové. To si však tam občané a mládež vybudovali brigádnicky. Věřím, že i u nás to nezůstane jen na obci. Doufám, že s tím společně něco uděláme.

Vladimír Kulíšek
starosta obce

Aktuality z obce

Šitbořice získaly bílou stuhu

15. září se v Hroznové Lhotě, okres Hodonín, konalo vyhlášení vítězů krajského kola soutěže o vesnici roku 2001. Naše obec patřila v této soutěži k horkým favoritům. Předseda soutěžní komise, starosta Bošovic J. Šimandl se nám mnohokrát omlouval slovy: „Bylo to moc těžké, protože jste všichni byli dobří“. Naše obec však získala bílou stuhu, toto ocenění si můžeme vysvětlovat jako druhé místo. Ceny vítězným obcím předával hejtmán jihomoravského kraje Stanislav Juránek. Významnost této soutěže byla zřejmá i z toho, že vyhlašování se zúčastnilo několik poslanců a senátorů, pracovníci ministerstev a další významní hosté. Vítězná obec Hroznová Lhota, která slavnostní předávání cen organizovala, se své hostitelské role zhostila opravdu velkoryse a se ctí.

Hrála místní cimbálová muzika, zpíval mužský a ženský sbor, vystupoval dětský folklorní soubor. Místní předvedli několik velice vtipných scének a také vinobraní se zarážení hory. Ve svých scénkách si především dělali legraci sami ze sebe, také ze starosty a z obecního úřadu. Všechno si udělali a vymysleli občané Hroznové Lhoty sami. Pravděpodobně vysoká úroveň kulturního života rozhodla o vítězství této obce. Podle mínění mnohých jsou Šitbořice ve výstavnosti a upravenosti obce lepší, ale soutěž o vesnici roku není jen o výstavnosti ale také o způsobu soužití a kultuře v obci. Alespoň víme, kde máme ještě rezervy.

J.Z.

Rozloučení s otcem Jaroslavem Horákem

P. Jaroslav Horák byl duchovním správcem naší farnosti od roku 1988. K 1.8 tohoto roku byl přeložen do jiné farnosti a na jeho místo nastoupil mladý kněz P. Jiří Topenčík. P. Jaroslav Horák se nesmazatelně zapsal do historie naší obce především jako neúnavný a velmi iniciativní budovatel. Výpočet akcí, které stihl za necelých 14 let, je předlouhý. Díky němu se naše obec stala krásnější. Oprava kostela a fary, úprava okolí, vybudování sociálního zařízení výrazně přispělo ke zlepšení vzhledu celé střední části obce.

V pondělí 30.7. byl pozván na zasedání obecní rady obce Šitbořice, kde mu byl starostou obce V. Kulíškem slavnostně předán „Děkovný list“ za mimořádný podíl na obnově církevních budov a úpravě jejich okolí, čímž nezapomenutelně přispěl

k zlepšení celkového vzhledu obce. Farníci se ze svým dlouholetým duchovním správcem rozloučili při nedělní bohoslužbě.

Všichni přejeme P. Jaroslavovi Horákovi hodně duchovních sil a zdraví v jeho novém působišti ve farnosti Dambořice okr. Hodonín.

J.Z.

Vyšla nová kniha

„Obnova vesnic Kloboucka“ se nazývá kniha Ing. arch. J. Krumla. Kniha především zobrazuje na mnoha fotografiích 10 let činnosti programu pro obnovu venkova. Ukazuje, co se v rámci programu obnovy venkova podařilo v obcích regionu Kloboucka. Naší obci je v knize věnováno 15 stránek fotografií a doprovodného textu. Slavnostní křest se konal v pátek 21.9. v Kloboukách. Při této příležitosti se konal i seminář k 10. výročí programu obnovy venkova. Zúčastnilo se ho mnoho velmi významných hostů. Především Dr. Petr Pithart, předseda senátu parlamentu ČR, za jehož vlády byl v r. 1991 program obnovy venkova schválen. Dále se zúčastnili tehdejší ministři Ivan Dejmal a Prof. Jaromír Čisář. Z Ameriky přijel Prof. Mojmir Povolný, předseda zahraniční rady svobodného Československa, a další významní hosté ze Slovenska a Rakouska. Slavnostní křest nové knihy provedl Dr. Pithart, vyhrávala cimbálová muzika Vonica. Součástí slavnosti byly i výstavy v budově SOŠ Klobouky regionálních výtvarníků, mezi nimiž měli svoje expozice i Jiřina a Světlana Kulíškovy a J. Zelinka ze Šitbořic. Ve velmi krátké době bude nová kniha v prodeji i v naší obci.

J.Z.

Hodové právo

Mezi nejstarší stále udržované zvyky v naší obci patří hody. Tradice hodů je velmi stará. Byl to svátek celé vesnice, kdy vrchnost dovolila lidu se veselit a bavit. Nejčastěji to bylo ve svátek patrona, kterému byl zasvěcen místní kostel. V průběhu času se ustálila celá řada zvyků a tradic souvisejících s hody. Vrchnost dala lidu po dobu hodů značnou volnost. Ti si na toto období zvolili stárky a sklepníka, kteří byli garanti dobré zábavy všech a zdárného průběhu hodů. Hodové zvyky se lišily podle regionů a jak šel čas, nové tradice vznikaly, ale také mnoho tradic především po 2. sv. válce zaniklo. V naší obci jsme na tom tak napůl. Stárky máme, ale už se nevolí, kroj máme, ale mužský jen

částečně, chybí bílé kalhoty, vysoké kožené boty a správný klobouk. Již několik let se v obecním zastupitelstvu vážně diskutuje o obnovení mužského kroje a obnovení hodového práva. Letos poprvé se o to chceme pokusit.

Co to je hodové právo (cituji z archivních materiálů):

Dle starého zvyku se připravovala chasa na hody volbou stárků - 4 stárce a 1 sklepník. Volba se konala veřejným hlasováním pod vedením místního pudmistra a rychtáře. Výsledek ohlásil rychtář shromážděnému úřadu. Neměl-li obecní úřad námitek proti volbě, byla volba schválena, odvolání nebylo možné. Noví stárce se hned představili úřadům, byli pudmistrem poučeni o stárkovských právech a povinnostech. Zároveň pudmistr odevzdal prvnímu stárkovi - jako reprezentantu stárkovské úřední moci stárkovské právo čili „feruli“.

Byla to lehká dřevěná pestře malovaná a vyřezávaná lopatka, s níž první nebo jiný stárek zakročoval mezi rozdováděnou chasou.

Proto letos poprvé slavnostní krojovaný průvod zamíří k radnici. Tam jim starosta slavnostně předá hodové právo a poučí o hodových právech a povinnostech, požádá je o vztyčení obecní vlajky, možná si bude muset se stárky před obecním úřadem i zatancovat. Pokud se tato znovu obnovená tradice bude líbit, budeme ji opakovat i příští rok a třeba už budou i šitbořičtí stárce v úplných krojích. Obec je připravena se na obnově krojů podílet.

Návrh na hodové právo - feruli pro naše stárky je na titulní straně časopisu.

J.Z.

Betlém - poděkování

Betlém, charitativní zařízení pro postižené České církve evangelické, nám zaslal výroční zprávu. Jsou v ní uvedeny i finanční dary z naší farnosti a příspěvky od jednotlivců. Byli jsme požádáni v našem časopise zveřejnit upřímné poděkování všem našim občanům za dary pro jejich ústav. Rádi tak činíme.

Ufoni znovu v Šitbořicích

Již třetím rokem se v našem katastru těsně přede žněmi objevily v pšeničném poli záhadné kruhy polehlého obilí, tzv. piktogramy nebo také agrosymbyly. V předchozích letech byly znaky poměrně složité a proto působily i záhadně. Letos ale odvedli výrobci kruhů špatnou práci. Ve středu kruhu pováleného obilí zůstala asi 20 cm hluboká výrazná díra po kůlu nebo tyči, která nejspíš posloužila jako pomůcka při výrobě piktogramu. Na kruhy upozornili myslivci. Pravděpodobně vznikl v noci z 13. na 14. července. Už i pozvaní novináři snadno poznali, že se jedná o výtvar lidských rukou. Autoři, pokud jsou z naší obce, by si také měli uvědomit, že svým jednáním způsobili značnou

hospodářskou škodu na porostu, který neseli, neošetřovali a proto ani neměli právo na něj vstupovat. Za starých časů bylo poválení obilí přede žněmi považováno za největší barbarství.

J.Z.

ČT v Šitbořicích

Koncem července se na obecní úřad obrátila Česká televize Brno s prosbou o pomoc při natáčení dokumentu o výskytu mšic a jejich škodlivosti v letošním roce. Od pracovníků Správy a ochrany rostlin dostali typ, že se v naší obci vyskytla mšice - Korovnice, která značně zdecimovala stromy okrasných jehličnanů - smrku stříbrného. Nejvíce byly postiženy stromy v parku uprostřed obce. Obecní úřad proto musel zajistit postřik napadených stromů přípravkem Mospilan. Dále se televizní štáb zajímal jak mšice škodí zahrádkářům a jaké to bude mít důsledky na úrodu a kvalitu. Některé záběry ze Šitbořic potom byly vysílány v regionálním vysílání na programu ČT 2.

Příspěvky připravil:

Ing. Josef Zelinka

místostarosta a kronikář obce

Co se děje pod "panáčkem"

Vy, kdo chodíte přes Němčičky ulicí Domaninskou, jste si určitě všimli, jak se o prázdninách změnilo okolí chodníčku spojujícího ulici s vinárnou Maryša. Zasludou mladých z „řadovky“ byl prostor vyčištěn od keřů a hlavně velkého množství nashromážděných odpadků. O tom, že to nebyla práce lehká svědčí velké hromady větví a hlavně překvapující velikost vzniklého volného prostoru. V úpravách chtějí dále pokračovat vysazením mladých stromků, které by měly postupně nahradit některé akáty a osazením laviček.

Hlavním cílem této snahy je vytvořit pěkný prostor s možností odpočinku v přírodě.

Nezbývá než vyjádřit mladým poděkování za příspěvek ke zlepšení životního prostředí nás všech a přání, že se k jejich úsilí připojí další z nás.

Ing. Jiří Kaňa

Nebezpečný odpad

Dne 8.a 9. října 2001 provede Obecní úřad s komisí pro životní prostředí sběr nebezpečného odpadu. V uvedených dnech se bude ve stodole naproti radnici vybírat nebezpečný odpad: televizory, autobaterie, zářivky, výbojky, plechovky od barev a olejů v době od 7:00 do 19:00 hod. Děkujeme všem, kteří využijí naší nabídky a uloží odpad na sběrné místo a tím chrání naše životní prostředí.

Milan Němeček

předseda komise životního prostředí

Zahájena rekonstrukce sportovního areálu

Po zdoluhavém jednání ve věci převodu pozemků z ČSTV Praha na místní TJ Sokol byla zahájena rekonstrukce sportovního areálu. Dále je realizován převod na obec.

V první etapě bude provedeno odvodnění a zatravnění fotbalového hřiště včetně tréninkového. Velikost těchto hřišť bude: hlavní 95 x 65 m, tréninkové 30 x 65 m. Tyto práce by měly být hotovy do konce října 2001 a provádí je firma ABACUS.

Druhá etapa v roce 2002 bude obsahovat výstavbu dvou antukových tenisových kurtů, volejbalového hřiště a pískového doskočiště.

Třetí etapa znamená úplné dokončení včetně malé tribuny, bufetu a dětského koutku. V současné době se veškerá utkání jakoby na domácím hřišti hrají na fotbalovém hřišti TJ Sokol Klobouky u Brna, za což jim děkujeme.

Do soutěže pro ročník 2001/2002 byla přihlášena mužstva dospělých "A" a "B", žáků a přípravky.

Pevně věřím, že v Šitbořicích vyroste důstojný a kvalitní sportovní areál, který bude sloužit široké občanské veřejnosti.

Zbyněk Nečas, DMS
za TJ Sokol

Cestička do školy

Každý má tu svou, někdo jen ve vzpomínkách, jiný ji denně šlape. Snad i někdo ze Šitbořic k ní vzhlíží, jak kdysi básník.

Já už do školy nechodím, jen doprovázím své děti. Ten, jehož děti chodí po ulici

Divácká, stejně jako mé, ví proč. Naše cesta je špatná a velice stresující. Je málo široká pro dvě auta jedoucí proti sobě a potkají-li se tam ještě s chodcem, schyluje se k tragédii. Kdyby mohly děti odbočit na ulici Školní a z ní se dostaly do školy,

znervózňující trasa by se jim zkrátila. Byla by to pro ně jistě úleva psychická i časová.

Věřím, že lidé, kteří upravovali názvy ulic do dnešní podoby měli ten nejlepší úmysl – uličkám s hanlivým jménem dali vznešený, někde zachovali název tradiční, nepojmenované pojmenovali. Určitě uvažovali logicky – „Brněnská“ vede k Brnu, jak jinak, „U cihelny“ by nikdo nehledal „Rybníček“. Proč tedy přejmenovali ulici „Křivou“ na „Školní“? Dalo se tudy někdy přijít ke škole, ano či ne? A záleží na tom všem dnes někomu?

-sj-

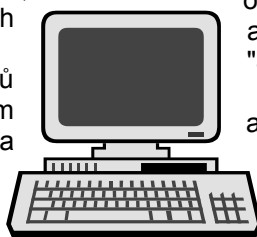
Základní škola

Co nového v novém školním roce

Do nového školního roku nastoupilo na naši školu společně 237 dětí, z toho 17 dětí do první třídy. Věříme, že se jim v novém prostředí bude líbit. Nejen pro ně začne na naší škole pracovat 22 zájmových kroužků. Žáci mají možnost vybrat si z této nabídky: kroužek včelařský, kroužek tvořivosti, informatika, počítače, kroužek NJ, sborový zpěv, hra na flétnu, kytaru a klavír, Šitbořík, dyslektický kroužek, rukodělný, kroužek šikovných rukou, cvičení s gymbaly, odbíjená, stolní tenis, míčové hry a aerobik.

Do letošního školního roku vstoupila naše škola s provedenou generální opravou šaten, které byly nově natřeny. Podlahu vstupních prostor tvoří dlažba namísto starého PVC.

Dobré podmínky pro přípravu materiálů pro žáky byly zabezpečeny zakoupením nové kopírky. Školní družina je vybavena novým nábytkem, byly zakoupeny další hračky pro nejmenší děti.

Obecní úřad zajistil dokoupení nezbytného programového vybavení pro užívání počítačů v učebně výpočetní techniky a také nových nerezových várníc pro rozšíření pitného režimu všech dětí.

Ve všech třídách byly o prázdninách natřeny tabule, lavice a v některých vymalovány stěny.

Velmi si vážíme pomoci Obecního úřadu při zajišťování všech těchto oprav a renovací.

Výrazným problémem zůstává pro tento školní rok hřiště TJ Sokol Šitbořice. Po dobu jeho renovace nemůže být využíváno při výuce tělesné výchovy a k dispozici jsou pouze prostory školního dvora.

V nejbližší době pro veřejnost připravujeme tyto akce: soutěž o nejkrásnějšího dýňáka, výstavu ovoce a zeleniny s ochutnávkami a vernisáž a výstavu celorepublikové výtvarné soutěže "Jíme zdravě".

Doufáme, že se nám všechny chystané akce vydaří a připraví nám i dětem spoustu příjemných okamžiků.

Mgr. Božena Kaňová
učitelka

Naše škola má gymbalóny!

Gymnastický míč, fitball, powerball, pushball, rehaball, physioball, pezziball, bodyball - to všechno jsou pojmy označující jednu a tutéž věc. Je to zkrátka veliký nafukovací elastický míč z umělé hmoty, který se stal hvězdou mezi míči. Není totiž jen sportovním náčiním, je to i rehabilitační pomůcka, případně kus nábytku, prostředek pro prevenci. Tyto míče jsme pro děti získali v rámci projektu školy schváleného Ministerstvem zdravotnictví.

Na naší škole proto odstartoval v rámci projektu "Balóny pro zdraví" i kroužek, který se bude zabývat posilováním, strečinkem, trénováním

koordinace a samozřejmě především radostí z pohybu. Počet zájemců o cvičení na tomto netradičním náradí poté co nám je přivezla ukázat děvčata z vyškovského sdružení PIAFA mnohonásobně překročil očekávání. Potěšitelný byl i velký zájem ze strany rodičů.

Kroužek by měl mít několik oddělení - jedno z nich bylo speciálně zřízeno pro děti, pro něž ze zdravotních důvodů cvičení doporučil i pan doktor Nentvich a budou jakousi sledovanou jednotkou.

Pokud byste se chtěli dozvědět ještě více, bližší informace vám poskytneme na prvních třídních schůzkách v tomto školním roce.

Mgr. Kateřina Chlupová
vedoucí kroužku

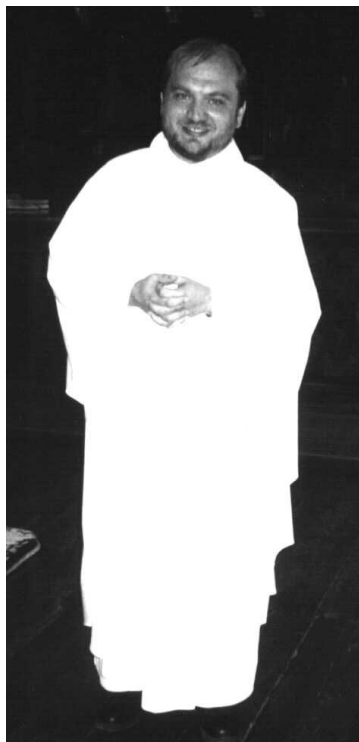
Mateřská škola

Provoz v tomto školním roce byl zahájen v pondělí 3. září 2001, a to hned celý den. Tradičně nás navštívil pan starosta, aby nám popřál úspěšný školní rok. V provozu jsou dvě třídy, které jsou stoprocentně naplněné. Počet zapsaných dětí je 50. O tyto děti budou pečovat čtyři učitelky a tři správní zaměstnanci. Máme připravený bohatý plán,

doufáme, že se nám ho podaří splnit. Všem dětem přejeme, aby se jim v mateřské škole líbilo.

Kolektiv zaměstnanců mateřské školy

Představuje se nový duchovní správce

P. Jiří Topenčík

Milí obyvatelé Šitbořic,

jak to tak bývá u nás v katolické církvi, tak čas od času pan biskup změní kněze v jednotlivých farnostech. Letos k prvnímu srpnu k této změně přišlo i v naší šitbořické farnosti. Po třinácti letech působení otce Jaroslava Horáka, jsem přišel mezi vás „já“.

Tedy dovoluji mně, abych se vám alespoň trochu představil. Ti kteří chodí do našeho kostela, tak mě již znají a s nimi se i pravidelně setkávám, ale ne

všichni vědí o koho jde. Tedy - jmenuji se Jiří Topenčík, narodil jsem se v Hodoníně v roce 1965 mým rodičům, jako druhé dítě. Mám dva sourozence, sestru a bratra. Vyrůstal jsem v prostředí lásky a úžasné pohody. Rodiče byli ti, ke kterým jsem měl vždy důvěru a zároveň jsem u nich našel i pocit bezpečí. Víru mně předávali právě oni. Od malička jsem byl ministrantem, později pak lektorem. Vychodil jsem střední školu se zaměřením na ekonomii a pak i dva roky studoval Vysokou školu báňskou v Ostravě, ale ze zdravotních důvodů jsem ji neukončil. Od malička jsem rád četl. Zajímala mě různá beletrie, ale také náboženská literatura - bohužel tehdy ji zas tak moc nebylo. Pravidelně mně také četla maminka životopisy svatých a já jsem často toužil být jako oni. Určitě i to mě velmi ovlivnilo v mém povolání. V 18-ti letech jsem zatoužil být knězem, ale protože byla problematická doba, tak k realizaci mé touhy přišlo až po pádu železné opony, tedy po revoluci. Stihl jsem vystřídat i několik zajímavých zaměstnání, ať už to byl účetní v Temelíně, či knihkupec a v neposlední řadě manager rakouské firmy. Vše co jsem dělal, dělal jsem rád - řečeno slovy klasika. Přesto jsem viděl, že mě tento život úplně neuspokojuje a proto jsem si podat přihlášku

představil. Ti kteří chodí do našeho kostela, tak mě již znají a s nimi se i pravidelně setkávám, ale ne

do kněžského semináře, kde jsem pak spolu se svými spolubratry prožil krásných 6 let. Studium jsem absolvoval na univerzitě Palackého v Olomouci a po úspěšné promoci se vrhl do života jáhna a později kněze. V roce 1998 jsem byl vysvěcen v brněnské katedrále na jáhna a rok působil právě v ní po boku pana biskupa a celé brněnské kapituly. Bylo to velmi zajímavé. Ten rok jsem působil také jako notář u církevního diecézního soudu. I tato práce mně odhalila spoustu nových poznatků. V roce 1999 jsem pak byl vysvěcen na kněze. Můj dekret zněl: farnost svatého Tomáše v Brně. A zde jsem působil dva roky jako kaplan. Odtud pak přicházím sem mezi vás. A přicházím mezi vás rád a moc se těším na veškerou spolupráci s vámi. Víím, že práce zde nebude jednoduchá. Teď nemyslím jen ty nedokončené sanační omítky a jiné opravy, které nás čekají, ale mám na

mysli práci s lidmi. Ta není nikdy jednoduchá ani vděčná. Nemůže být člověk, který by se líbil všem. Ani mně nejde o líbivou politiku. Mým hlavním posláním je za vás se modlit a přivádět vás stále blíže k Bohu. Víím, že za každého z vás budu jednou před Bohem skládat účet, a tak vás prosím pomozte mi v tomto nelehkém úkolu. Jak? Svou modlitbou - to především, svou spoluprací, svým zájmem o Boží věci. Díky už teď za vše.

Pak vás chci vyzvat ještě k jedné věci „nebojte se“ - Čeho? Třeba zazvonit na faru, i když zrovna nepotřebujete svatbu, křest nebo pohřeb. Přijďte si třeba jen tak popovídat - o tom co prožíváte, o svém osobním vztahu s Bohem. Kněz ve farnosti by měl být pro vás. Srdečně Vás všechny zahrnuji do svých modliteb.

P. Jiří Topenčík
farář

Vinařská besídka

Úroda vína v minulém roce byla podle očekávání o něco nižší, ale zase kvalita byla lepší. Cukernatost dosahovala někde až neuvěřitelných 30°ČNM. Průběh dozrávání a vysoká cukernatost byla příčinou, že vína ročníku 2000 jsou kvalitní, ale jsou úplně jiná než v jiných ročnících. Mají zvláštní příchut, kterou někteří označují za nepříjemnou a víno se jim zdá závadné, ale to je skutečně jen „chuť ročníku 2000“. Ve Francii ke konci roku zvláštní komise hodnotí víno v každé obci a oblasti a označí charakter a zvláštnosti toho ročníku a když potom někdo později toto víno chutná, hodnotí ho slovy: „odpovídá ročníku“. Vína ročníku 2000 mají vyšší obsah fenolických látek, budou rychleji vyžrávat, někomu se bude zdát, že rychleji stárnou a doporučuje se udržovat ve vínech obsah síry v horní polovině normální dávky, tj. 10-15 g/hl. Další zvláštností bílých vín ročníku 2000 je, že se špatně čistí a přes všechny zásahy jako zvýšení dávky síry nebo filtrace mají stálý „kouřový zákal“. To zapříčiňuje nízký obsah kyselin ve víně a vyšší rozvoj kvasinek mléčného kvašení. Tento zákal neovlivnil chuť vína a u vína spotřebovávaného v rodině moc nevadí. Závěrem ročníku 2000 je poznání, že vysoká cukernatost nezajistí vznik velkých vín, protože chyběly kyseliny potřebné pro vytvoření chuťových harmonií vína.

Průběh vegetace v roce 2001 nebyl už tak příznivý jako v roce minulém. Byl větší výskyt škůdců a nemocí révy, teploty jsou nižší, takže je předpoklad dosažení o něco vyšší úrody, ale nižší kvality. Určitě budou mít hrozny více kyselin a méně cukru a bude vyšší poškození hnilobou.

Pro dávkování cukru byly uveřejněny tabulky ve Štengaráčku č.3/1998.

Vyšší obsah kyselin se částečně sníží při docukření moštu a případně při dokvašování mladých vín. Největší potíže vyvolá zpracování

nahnilých hroznů, protože tyto hnilobné látky (každý ví, jak nepříjemně chutnají) se dostanou do moštu. A aby se nedostaly do vína musí se mošty odkalit. Vylisované mošty se zasílí (10-15 g/hl), nechají se 6-24 hodin stát a potom se stočením oddělí od usazených kalů, ve kterých mimo hnilobných látek, úlomků stopek a hlíny jsou také části postřikových prostředků.

Do odkaleného moštu by se měly přidat čisté kvasničné kultury. Dnes se používají „aktivní suché vinné kvasinky“ (ASVK). Do bílých odkalených moštů se přidává 15-20 g/hl, do červených 20-25 g/hl. Odvážené množství ASVK se nasype asi do desetinásobného množství vlažné vody a potom se směs nechá několik minut stát a nakonec se směs promíchá a naleje do moštu. Rozdíl teploty roztoku kvasinek a moštu nesmí být větší než 10°C. Rozkvašení moštu začne za 24-48 hodin. Současné s roztokem kvasinek se do moštu může přidat cca 100g/hl bentonitu. Bentonit před použitím necháme nabobtnat v desetinásobku vody aspoň 12 hodin a tento roztok nalejeme do moštu a dobře rozmícháme. Nádoby s kvasícím moštem je třeba opatřit kvasnými zátkami. Znovu upozorňujeme na nebezpečí otravy oxidem uhličitým vzniklým při kvašení. V minulém roce se v našem okrese otrávil ve sklepě dokonce sklepmistr vinařských závodů.

Průběh kvašení je velmi nutné kontrolovat a při výskytu některých poruch ihned zasáhnout. Může dojít k velmi bouřlivému kvašení, které zpomalujeme zmírněním teploty v kvasné místnosti a mírným přisířením. Může dojít k zastavení kvašení, které zase naopak povzbudíme zvýšením teploty a promícháním obsahu nádoby a mírným provzdušněním. Po skončení kvašení se musí co nejdříve stočit víno z nahnilých hroznů, kterých mošty nebyly odkalené. Ostatní vína se musí dolít, ale nádoby se zazátkují jen volně, aby při dokvašení

mohl unikát vznikající oxid uhličitý. A stále je nevyhnutelné mladé víno kontrolovat a nejlépe těmi „sirkovými komisemi“, protože i u vína platí stará zkušenost „víc lidí víc ví“ a skutečně není takový

odborník, který by věděl o víně všechno.

Ing. Antonín Konečný

Z kroniky včelařského spolku 1/3

Založení včelařského spolku v Šitbořicích – L.P. 1907

Známí spisovatelé bratří Mrštíkové v Divákách dali podnět k založení včelařského spolku v Šitbořicích, sami včelařili ve velkém. Jejich krásně uspořádaný včelínek čítal na čtyřicet úlů a ve skupinách v celé krásné zahradě ještě na 27 úlů. Úly měli různě vybaveny, takže to dávalo rozkošný dojem *Pohádky*.

Zakladateli včelařského spolku v Šitbořicích byli následující včelaři:

Vozdecký Jan, č.p.8 – rolník

Nevídal František, č.p.24 – rolník

Vozdecký Jan č.p. 127 – truhlář

Hladůvka Josef, č.p.37 – rolník

chystají do sousední vesnice Boleradice, kde se bude za účasti více vesnic zakládat pobočný spolek pro Klobouky a okolí. Laskavě jsme je požádali, aby nás vzali sebou do Boleradic.“

Za účasti 23 včelařů byl dne 22. září 1907 založen spolek pro Klobouky a okolí a důvěrníkem byl zvolen Vozdecký Jan ze Šitbořic. Předsedou zvolen Mršík Vilém, místopředseda Ondra Josef, jednatel Strachon František. V roce 1911 bylo ze Šitbořic celkem 7 členů a v roce 1915 byl členem výboru Nevídal František (až do roku 1919). V té době

čítal spolek pro Klobouky 75 členů.

V roce 1920 měl spolek Kloboucký už jen 52 členů, protože z něho vystoupili včelaři ze Šitbořic a založili vlastní spolek doma v Šitbořicích dne 26.července 1920.

Jan Nevídal

Pokračování v příštích číslech.

pramen: Včelařská kronika

Jmenování včelaři ze Šitbořic dne 10.4.1907 navštívili včelíny u bratrů Mrštíků v Divákách, aby se poučili, jak oni včelařili.

„Brí Mrštíkové nás upřímně přivítali a byli velice ochotní nám svoje včeličky ukázat a svoje vědomosti nám s radostí poskytnout. V přátelském rozhovoru o včeličkách se zmínili, že se právě

Jak v roce 1918 probíhalo v Šitbořicích vyhlášení republiky

Podle vyprávění mojí matky, narozené v roce 1892, vyhlášení Československé republiky v roce 1918 nebylo přesně 28.října, ale o několik dnů později. V té době ještě nebyla rádia a noviny také nechodily denně, takže se na dědině o činnosti politiků T.G. Masaryka, E. Beneše a M.R. Štefánika v zahraničí mnoho nevědělo. O legiích přinášeli zprávy vojáci přicházející na dovolenky nebo ranění a invalidní vojáci. Takže první zpráva o vyhlášení republiky byla zaslána okresním hejtmánem z Hustopeče na obecní úřad s příkazem obeznámit s tím občany. Jediný způsob tenkrát bylo bubnování, a tak obecní „policajt“ vždy na určitém místě chvíli bubnoval a potom přečetl co měl určeno. V tomto případě bylo oznámeno vytvoření Československé republiky a zánik Rakouska-Uherska. Dále oznamoval příkaz

okresního hejtmána k zachování klidu a pořádku. K bubeníkovi se přidal pan František Vozdecký z č.p. 181. Měl sebou červeno-bílou vlajku a volal: „Ať žije Československá republika a její prezident pan Masařík“. Na nejbližší neděli na hrubé mši přečetl d.p. Chadim pastýřský list brněnského biskupa, ve kterém byli věřící nabádáni k poslušnosti nové vlády. Potom byla sloužena slavnostní mše zakončená zpěvem chorálu „Bože, tebe velebíme“ a řídící učitel Mucha zahrál na varhany Svatý Václave. Do dědiny se začali vracet vojáci, někteří i s plnou výstrojí a jeden až z Vídně na koni. Poslední legionáři se vraceli až roku 1920. Zajímavé by bylo, co je o tom psáno v obecní kronice.

Ing. Antonín Konečný

Šitbořský historke ze starých časů

Vobloda, vono to zhaslo!

Hasiči, na kerý sme předvlúni vzpomínale, že huž só v Šitbořicích sto roků, mívale krom hašení vohňů take fúro jiných povinností. Na Velké pátek ha na Bílů soboto vartuvala v kostele ho Božího hrobo. To stále v pozoro dvá hasiči na vartě celó hodino v parádní honiformě s helmó na hlavě ha s kopím v roce haž jich došla vestřídát drohá dvojica z hasičárně.

Na Boží Tělo bel velké průvod. Všeci hasiči šle v průvodě veparádění v honyformách, z helmama vepucovanýmá sidolem, hned vedlivá panáčka, keré nesle monstranco pod baldachýnem. Baldachýn nosívala vobecní radní. Průvod chodíval z kostela dědinó haž k Němečkové hospodě ha potom po druhé straně zpátke haž k Holcaplůvé hospodě na vrchním konco ha zpátke do kostela. Ho štyrech baráků bele postavený voltáře, ho kerých se průvod zastavil ha panáček hodělale pobožnost. Z vobóch stran ceste bele zapíchaný břízuvý májke, za každém voknem bele kvítka ha hoře le svíčke ha dróžičke v bílých šatech posepale ho každého voltára cesto kvítkama, kerý nesle v prótěnách košíčkách.

Dež skončila pobožnost, tak se hasiči zeřadile ho kostela, vpředo velitel, ten nosele mosazný písčale na červených šňůrkách, za nima dvá trubači z hornama ha potom vostatní hasiči. Za hasiče se postavile mozekanti. Mozekanti zahrále marš ha všeci pochoduvala pěkně vod kostela, vokolo trafike k hasičární, keré se říkalo „Bašta“. Tam huž měle

nachystanó bečko piva na hohašení žizně.

Trubači bele tenkrát pro hasiče potřební. Dež bel voheň, tak svolávale hasiče tróbením signálo „hoří“. Take dež bela hasičská schůza, tak tróbile na Hradisko na horne pěkně dvojhlasně signál, podli kerýho hasiči poznale, že majó po zetmění, jak nakrmijó dobetek, se dostavit na schůzo do Bašte.

Vohně tenkrát před válkó huž tak moc nebévale, protože všecke baráke, chlívě he stodole měla na střechách pálenó nebo cementová křidlico. Střecho ze slaměnéma doškama měle jenem ho Venclů na Dolním konco ha ho Tesařů v Klajnuvé holičce.

Šitbořští hasiči jezdívala k vohňům take do okolních dědin, gde nekeří chetráci pojišťuvala starý chalupy ha stodole ho Hasičské pojišťuvně nebo ho Banke Slávie ha pak, dež jim šikovně zhoře le, tak muhle dostat peníze na nuvé dům nebo stodolo. Šitbořáci se šak takuvém nepoctivostem vehébale. Jenem jedná to vezkóše le stréc Hantoš. Měle staró stodolo z kotovic ha na střeše rozpadló cementová křidlico vod cementára Rosívala. Na starých díravých vratech měle pěknó červenó tabolko Hasičské vzájemné pojišťuvně.

Jodná v lítě v nedělo po ranní mši hotékale Hantoš dúle dědinó ha křičele: „Hoří, hoří!“ Chlapi, keří po mši kóřile ha mudrovala ho trafike ha ho Fraňkuvýho jich zastavile ha chcele vědět, gde hoří. Stréc Hantoš se votočile, pak zasakruvala ha zvědavém chalpům povídale: „Vobloda, vono to zhaslo!“ Pak se vodpluvle ha samotné šle zpátke dum.

Novó stodolo postavile haž po válce, dež jim tó staró zapálile kaťuše za fronte.

-KÁ-

K O L O V Á

Šitbořická kolová mezinárodně

O prázdninách 11. a 12.8. 2001 se zúčastnil oddíl kolové mezinárodního turnaje v Německu v malé vesnici Grosskoschen, která se nachází asi 100 km nad Drážďanami u jezera Senftenberger a města stejného názvu. Hlavní zásluhu na účasti má pan Petr Otoupalík, trenér reprezentační dvojice Šmíd-Skoták, který nám zabezpečil účast a možnost reprezentovat Českou republiku na jednom z nejlépe obsazených turnajů v Německu. V pátek odpoledne se naše výprava šesti hráčů a tří trenérů přidala k hráčům Favoritu Brno a ve 14 hodin vyrazila směrem na Cínovec, Drážďany, Senftenberger. Tam na nás čekalo ubytování v soukromém penzionu. Je třeba říci, že ubytování a

pohostinnost našich hostitelů předčila naše očekávání. Druhý den po vydatné snídani nás čekal průjezd městem do sportovní haly v Grosskoschenu nacházející se na břehu velkého jezera Senftenberger. Sportovní hala na jeho břehu se skvěla novotou a svojí úrovní nás všechny překvapila. Dopoledne byl slavnostně zahájen turnaj mladších žáků, ve kterém startovala dvojice David Wamser-Robert Zvolánek. Po vynikajícím výkonu naše dvojice zvítězila a získala poprvé 1. místo na takovém turnaji. Odpoledne patřilo hlavnímu turnaji mužů v němž se představily nejlepší týmy z mistrovství světa včetně úřadujících mistrů světa bratří Lomunisciových z Německa. Turnaj pro naši výpravu nezačal dobře a po první porážce od domácích 11:3 dvojice Skoták-Šmíd začala pozvolna ztrácet důvěru v lepší umístění.

S prohlášením: „Ještě že jsme vzali Šitbořice, alespoň máme jedno první místo“, nastoupila reprezentační dvojice do dalších bojů v turnaji a nakonec vybojovali také první místo pro českou

Lejska-Pavel Švihálek v turnajů juniorů do 16 let. Jejich konečné 5. místo nebylo tím, co se od nich očekávalo.

V neděli nás během turnaje navštívila naše rodačka paní Marie roz. Drabáková, která bydlí

nedaleko

Senftenbergeru.

Setkání bylo velice příjemné a potěšilo nás, s jakým uznáním a hrdostí hovořila o šitbořické kolové. S přáním: za rok nashledanou, se s námi rozloučila a my se začali chystat na návrat. Je velmi potěšitelné, že jméno takové malé obce získává ohlas nejen „Turnajem mistrů světa“, ale i svými mladými hráči.

Dne 14.-16. 9.

2001 se zúčastnil náš oddíl mezinárodního

turnaje v německém Grosssheubachu (rodné město pana Wamsera), v němž dvojice mladších žáků David Wamser-Robert Zvolánek získala 1. místo ve své kategorii. Další dvojice juniorů Ladislav a Lukáš Lejskovi také zvítězila a získala 1. místo v tomto turnaji.

Ladislav Lejska

TJ Sokol, oddíl kolové

Zleva: L. Lejska, R. Zvolánek ml., R. Zvolánek st., D. Wamser, J. Zelinka

republiku. Vítězství našich mladších žáků mělo mezi světovými týmy velký ohlas a Šitbořice získali velice dobré jméno ve světové kolové.

V neděli proběhl turnaj starších žáků v němž dvojice mistrů České republiky Roman Lengál-Lukáš Petrla v silné konkurenci získala 4. místo, když v první polovině turnaje prohrála vždy o jednu branku. Odpoledne nastoupila dvojice Ladislav

KVÍZ

Tentokrát na místě obvyklé hádanky přinášíme jedno „řešení“. V minulém čísle jsme přinesli fotografii jedné budovy v naší obci ze staré pohlednice.

Byl to bývalý obchod a pošta.

Dnes si můžete prohlédnout „zdroj“ naší hádanky.

redakce

Společenský dům Orlovna

- zve k posezení v příjemném prostředí stylově zařízené restaurace.

Nabízí široký sortiment nealko a alko nápojů, archivních vín, míchaných drinků, minutkových jídel,
denní menu včetně polévky Kč 44,--.

Svůj volný čas můžete strávit nejen v restauraci, ale i při hře šipek nebo bowlingu. Ke hře bowlingu je nutno mít vlastní přezůvky, aby nedošlo k poškození nových drah. Hrací hodiny (Kč 150,-/ 1 dráha/ 1 hod) je nejlépe rezervovat v restauraci předem.

Od začátku října 2001 budou plně v provozu sírné koupele a masáže.

Celá procedura koupele se skládá ze 20 min. koupele v sírné lázni o teplotě 35-37 stupňů C, dále pak následuje 20 min. suchý zábal. Cena této procedury je prozatím stanovena na Kč 150,--.

Koupele s obsahem síry působí blahodárně na nemoci pohybového ústrojí a kůže. Síra se do těla vstřebává postupně kůží, a proto se také nedoporučuje ihned po proceduře sprchovat. Doporučuje se koupele opakovat cca 16x, max. však 2x až 3x týdně.

Součástí lázeňského provozu jsou i masáže, a to klasické, sportovní a reflexní.

Stanovená cena je Kč 100,- za 30 minut.

Koupele i masáže je nutno tel. nebo osobně předem zarezervovat.

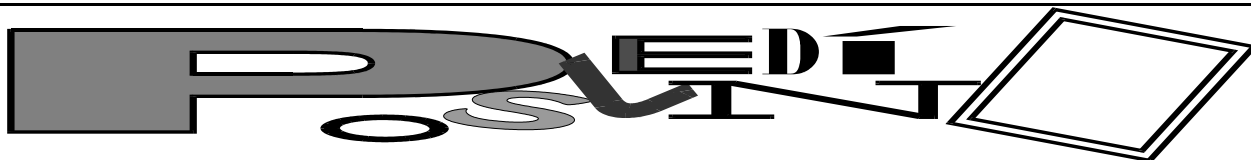
Společenský dům nabízí také ubytování ve 4 dvoulůžkových pokojích a 1 invalidním s vlastním WC a sprchou.

Cena za 1 pokoj činí Kč 600,-- za noc. Nutná rezervace předem.

Společenský sál nabízí kapacitu 65 míst k pořádání svateb, srazů, oslav, atd. Tyto akce je nutno dohodnout osobně a písemně potvrdit.

Těšíme se na Vaši návštěvu a věříme, že budete s našimi službami spokojeni.

Zdena Hovězáková
provozní vedoucí

Oživí se staré písničky?

Měly by se. Je to smutné, že o hodech anebo na Prvního máje a jiných zábavách pořádaných stárky se zpívá jen pár písniček, a to zpívání není moc valné. Ještě v době našich rodičů se zpívalo hodně a pěkně a písniček znali mladí rozhodně víc

jako dnes. Jenomže rozšiřováním rozhlasového vysílání a gramofonů se staré písničky přestaly zpívat a přebíraly se nové, modernější, ale to už nebylo to pravé. A tak se teď ožívají dějiny. Jak se dnes stává moderním starý nábytek a věci, měly by se oživit i staré písničky. Za začátek by se mohly považovat poslední čísla Štengaráčku, kde už byly uvedeny některé písničky, ale bylo by dobré v této činnosti pokračovat. K tomu by bylo potřeba založit v obci „Skupinu pro oživení starých písniček“ nebo jinak nazvanou společnost mladých i starších a ti to by měli za úkol:

- 1) Vyhledat ve starších sbírkách lidových písní písničky zaznamenané přímo v Šitbořicích anebo ty, které se tu zpívaly.
- 2) Požádat starší občany o zapůjčení ručně psaných písniček a svatebních říkání (a je jich v rodinách dost).
- 3) Tyto texty přepsat a zapsat noty podle nápěvu.
- 4) Nacvičit a přednést občanům při nějaké příležitosti.
- 5) Každoročně před 1.májem a hody nacvičit je se stárky a stárkami.

Napsané to vypadá jednoduše, ale kdo se toho ujme? Jednotlivec to nezvládne sám, ale dá se to zvládnout v dobré skupině mladých lidí za pomoci starších.

Tato píseň se hrávala a zpívala na václavských hodech před odchodem ze sálu v Orlovně na večeri.

Pořad: Zpěváci před hudbou zazpívali první sloku, sloku opakovala hudba beze zpěvu. Potom opět zpěváci a zakončila hudba.

Posvěcení chrámu Páně

1) Posvěcení chrámu Páně jenom jednou za rok máme, posvěcení chrámu Páně jenom jednou za rok je. Nejsi sama na tom světě, růže z tebe nevykvetě, jen počkej má milá, vzpomeneš na mě.

2) Počkej milá, však vzpomeneš až do chrámu Páně půjdeš, tam před svatou velebností přísahat budeš. Pak vzpomeneš seňorito, bude ti to jednou líto. Jen počkej má milá, vzpomeneš na to.

Josef Lejska, č.p.4

ŠTENGARÁČEK

zpravodaj obce Šitbořice

REDAKČNÍ RADA:

Šéfredaktor: František Franěk, **zástupce šéfredaktora:** Ing. Josef Zelinka,
členové rady: Ing. Antonín Konečný, **František Majer, ml., sazba:** Bronislav Kolegar,
elektronická podoba: František Valíček ml.,
<http://www.raz-dva.cz/stengaracek>, email: stengaracek@raz-dva.cz

VYDAL: OÚ Šitbořice, Osvobození 92, Šitbořice v září 2001 jako č. 3/2001, ročník 7

ZAREGISTROVÁNO: Okresní úřad Břeclav, č.j. 574/95- 408/Za., r.z.: 370011095

NÁKLAD: 570 kusů

* **VÝTIŠK ZDARMA**